

Gemeente Amsterdam
Postbus 202
1000 AE Amsterdam

Amsterdam, 18 december 2023

Betreeft: Advies Strategisch Huisvestingsplan Sporten en Bewegen 2023-2027

Geachte gemeenteraadsleden,

Op de valreep delen wij onze reactie op het Strategisch Huisvestingsplan Sporten & Bewegen met u. Helaas is dit plan ons pas vorige week onder ogen gekomen, waardoor wij niet in de gelegenheid waren dit eerder te doen¹. Het is mede in uw belang dat wij als adviesorgaan onze taak naar behoren kunnen uitvoeren. Wij willen u dan ook vragen dit in de toekomst te bewaken bij beleidsstukken die de koers van het Amsterdamse sportbeleid sterk gaan bepalen. Het thema is dermate belangrijk voor onze stad dat wij het ons als Sportraad niet kunnen permitteren deze gelegenheid aan ons voorbij te laten gaan. Het SHP Sporten & Bewegen is volgens de Sportraad Amsterdam namelijk een te rooskleurige weergave van de werkelijkheid. De ruimte voor sport staat onder druk en de sportieve tekorten in alle delen van de stad lopen de komende jaren verder op. Het SHP laat na dit – behoudens een enkele voorzichtige winstwaarschuwing - inzichtelijk te maken. Onrealistische oplossingen en onhaalbare zoekrichtingen maskeren de zorgelijke tekorten waar de stad op afstevent.

De Sportraad constateert tevens dat het ons, maar ook de gemeenteraad niet lukt om hier beter op te sturen. Zo stelde niemand tijdens bespreking van het SHP Sporten & Bewegen in de raadscommissie SED de fundamentele vraag of er straks nog wel genoeg ruimte is om iedereen te kunnen laten sporten. En in de debatten over de uitvoeringsplannen (projectnota's, investeringsnota's etc.) sneeuwt de aandacht voor sport en bewegen steevast onder bij het belang van woningbouw en/of de financiële haalbaarheid van de plannen. Dit lijkt begrijpelijk, maar is het niet. Het onderstreept namelijk dat de politiek nog altijd niet de ernst van de beweegcrisis herkent en de ontwrichtende invloed die het heeft op de toekomst van onze stad. Niet alleen op het gebied van gezondheid, ook op tal van andere terreinen zullende de schadelijke neveneffecten van inactiviteit ingrijpend zijn. Een elementair deel van

¹ In het SHP Sporten & Bewegen staat dat het plan is besproken met de Sportraad (Verantwoording, pag. 4). Dit is dus onjuist.

de oplossing is het bouwen van een complete en leefbare stad met voldoende mogelijkheden om te kunnen bewegen en sporten.

Hier zal u de komende jaren veel strakker op moeten gaan sturen. Om u daarbij te helpen adviseert de Sportraad u om jaarlijks (te beginnen komend voorjaar) een kwantitatieve voortgangsrapportage over de realisatie van de sportnorm in de verschillende delen van de stad te laten opstellen en ter bespreking te agenderen in de commissie. In deze rapportage wordt duidelijk onderscheid gemaakt tussen concrete uitvoeringsplannen, waarvoor ruimte en middelen reeds bestemd zijn, en alle overige ideeën, ambities en zoekrichtingen. Bij al deze overige plannen dient een eerlijk beeld geschetst te worden van de financiële en ruimtelijke haalbaarheid en alle mogelijke conflicterende belangen. De rapportage dient ook te voorkomen dat de verantwoordelijkheid voor de realisatie van de verschillende sportopgaves wordt afgeschoven, zoals nu te vaak het geval is. De Sportraad kijkt graag met u mee en zal de rapportage aangrijpen om zijn eigen zienswijze op te stellen die u kunt betrekken bij de behandeling.

Drietal voorbeelden

Om u tot slot een beeld te geven van ontwikkelingen die ons zorgen baren, geven wij hieronder drie concrete voorbeelden die symbool staan voor de uitdagingen waar we stadsbreed tegen aanlopen.

1. Ontwikkeling Zuidas

Op de Zuidas worden de komende jaren 10.000 woningen extra gebouwd. Het Plan Maatschappelijke Voorzieningen Zuidas (april 2021) deed voorkomen dat in het gebied een aantrekkelijke en complementaire sport- en beweegstructuur kon worden gerealiseerd. Inmiddels is echter ambtelijk al geconcludeerd dat dit niet gaat lukken en de sportnorm niet gehaald wordt. De Sportraad waarschuwde hier bijna twee jaar geleden al voor. Hiermee is de Zuidas exemplarisch voor tal van andere ontwikkellocaties in de stad (o.a. Schinkelkwartier, Hamerkwartier, Haven-stad en De Nieuwe Kern). Vrijwel geen enkel uitvoeringsplan voegt voldoende sportieve vierkante meters toe, al wekken ze wel die indruk. Bijvoorbeeld doordat vervangingsinvesteringen als nieuwe ruimte worden gepresenteerd, woonmilieus worden aangepast om de sportnorm te kunnen afwaarderen of sportieve ruimteclaims worden afgewenteld op andere gebieden of op het groen.

2. Diemerpark

De planologische fouten van IJburg 1 zijn nagenoeg bekend. De gevolgen zijn nog steeds voelbaar. Zo wordt al meer dan tien jaar gepraat over uitbreiding van het sportpark Diemerpark om te kunnen voorzien in de actuele sportbehoefte van de bewoners van IJburg. Tot op heden is het toevoegen van sportvelden echter tegengehouden. De casus Diemerpark staat niet op zichzelf. Op veel plaatsen in de stad wordt gekeken naar het groen als oplossing voor de ruimtelijke sportopgave (o.a. Oeverlanden, Amstelscheg, Noorder IJplas). Het Diemerpark heeft echter laten zien dat het afwentelen van de ruimtelijke sportopgave op het groen niet alleen bewoners tegen elkaar opzet, maar ook dat de te verwachten weerstand langdurig en hardnekkig kan zijn. Een hele generatie kinderen (tien jaar is lang in een kinderleven) is hier de dupe van geworden. Om dit te voorkomen moet aan de voorkant voldoende ruimte voor groen en sport worden ingetekend. Daarnaast beperkt de regelgeving van de Hoofdgroenstructuur de mogelijkheden om multifunctioneel gebruik van sportparken te bevorderen, waardoor het raadzaam is te onderzoeken of de sport niet beter af is buiten de HGS.

3. Buitenspelen

Bij de laatste raadscommissievergadering SED sprak een bezorgde buurtbewoner in over de voetbalkooi in de Helmersbuurt. Naar aanleiding van enkele klachten over het geluidsoverlast van spelende kinderen (in een buitenspeelvoorziening) heeft de gemeente besloten om de voetbalkooi te halveren. Het SHP heeft als één van de belangrijkste uitgangspunten dat meer Amsterdammers moeten gaan bewegen, en benoemt dat we met name jongeren en kinderen meer in beweging moeten krijgen. Buitenspelen is daarbij essentieel. Tegelijkertijd zien we dat in de verdichtende stad sport- en speelvoorzieningen in de openbare ruimte onder druk staan. Het baart de Sportraad grote zorgen dat de speelruimte voor onze kinderen verdwijnt, terwijl wij deze juist te allen tijde zouden moeten koesteren. De voetbalkooi in de Helmersbuurt is slechts één van de voorbeelden waarbij dit speelt. De precedentwerking die van de halvering uit kan gaan, zet de verhoudingen elders in de stad onnodig op scherp. Het is dan ook van groot belang dat zowel college als raad veel steviger opkomen voor de belangen van het (spelende) kind.

Met vriendelijke groet,

B. Benjamin

Vicevoorzitter SPORTRAAD AMSTERDAM